

Saateks

2005. aastal oli Eesti Kultuuriloo ja Folkloristika Keskuse üks ühistemasid 1905. aasta kui modernismi oluline tähis Eesti kultuuriruumis. Jätkati teoreetiliste uuringutega, sh tööühmi läbiva uurimistööga sotsialismi ja kultuuri suhetest ning andmestiku kogumise ja analüüsiga postsotsialismiaegsete muutuste kohta.

Aasta keskseim üritus oli Rahvusvahelise Rahvajutu-uurijate Seltsi (*International Society for Folk Narrative Research* = ISFNR) 14. maailmakongress *Folk Narrative Theories and Contemporary Practices* (Rahvajutu teooriad ja kaasaegsed praktikad), mis korraldati Tartus 26.–31. juulini 2005 koostöös kõigi Eesti erialaste institutsioonidega. Arvo Krikmann esines kongressil plenaarettekandega, selle raames töötas eestlaste eestvõtmisel sektsioon *Computer Mediated Communication* ja peeti seminar *How Stuff Works?* (Mare Köiva, Vilmos Voigt). Kongress laiendas rahvusvahelisi sidemeid, selle kohta on avaldatud üle maailma positiivseid ülevaateid ja kokkuvõtteid. Nimetagem veel Rahvusvahelise Folkloristika ja Etnoloogia Seltsi (*International Society for Ethnology and Folklore* = SIEF) tööühma *International Folklore Bibliography* seminari 27.–28. juulil (Karin Maria Rooleid) ja II rahvusvahelist baltisaksa kirjakultuuri sümposiumi *Die Nonkonformisten der 1840er Jahre? Victor Hehn (1813–1890) und Friedrich Robert Faehlmann (1798–1850)* 17. septembril (Jaan Undusk).

Korralise töö juurde kuulusid jaanuarikuine Eesti Kultuuriloo ja Folkloristika Keskuse aastakonverents uurimisrühmade põhitulemuste tutvustamisega ja igakuised teoreetilised seminarid avalike loengutega. Ilmus

aastaraamat *Kohanevad tekstid*, kogumik *Eesti looduskultuur* ja arvukalt tippkeskusega seotud uurijate käsitlusi.

Folkloristide talvekonverents *Haldjas 10* peeti 15.–16. detsembril 2005 Nüplis Marguse puhkekeskuses. Konverentsil käsitleti veebikeskkonnas toimuvaid muutusi, veebikogukondi ja nende käitumist, tänapäevaseid sotsiaalseid protsesse ja veebi õpikeskkonnana.

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse teaduse rahastamise konkursil osaleti projektiga “LABOR: Eesti suulise, kirjaliku ja audiovisuaalse rahvuskultuuri ressursside digiteerimine ja neile juurdepääsu tagamine”, mis pälvis rahvusvaheliselt evalveerimiskomisjonilt hea hinnangu ja sai rahastuse. Projekti käigus tehtavad tööd võimaldavad uurimistöö tulemeid laiemalt kättesaadavaks muuta.

Keskuse tegevuse üks põhisuundi läbi kõigi aastate on olnud digitaalne meedia ja andmebaasid: folkloristlike eelretsenseeritavate e-ajakirjade (*Mäetagused* ja *Folklore: Electronic Journal of Folklore*) väljaandmine, vastava meediumi käsitlused; folkloori, rahvamuusika ja kirjandusloo andmebaaside rajamine, osalemine koos Soome Kirjanduse Seltsiga realiseeritavas megaprojektis, mille sihiks on kõigi läänemeresoome rahvaste runo- ja regilaulude täieliku digitaalse andmebaasi rajamine, geoinfosüsteemil põhineva digitaalse kultuuriloolise kaardikihi RADAR loomine jpm. Selle töösuuna prioriteetsust ja vajadust forsseerimiseks (kõrvuti rahvusvaheliste koostöösuhete laiendamise ja tihendamisega) on rõhutatud varasemate aastate aruannetes.

Projekt LABOR võimaldab lahendada osa temaatiliste kogude ja andmebaaside väljundiga seotud probleeme. Suuna olulisus on põhjuseks, miks enamik aastaraamatu artiklitest ja projektiaruannetest on sellega ühel või teisel kombel seotud. Arvo Krikmanni vabavormilised sissejuhatavad mälestused räägivad “kogu töö” arvutiseerimise valulisest lähiminevikust, Tiina Kirsi ja Rutt Hinrikuse vestlus-intervjuu on suurprojekti *Eesti elulood* vahefiniš.

VÕIM & KULTUUR 2

Koostaja ja toimetaja Mare Kõiva

<http://www.folklore.ee/pubte/eraamat/voimjakultuur2/>

Koostaja ja toimetaja: Mare Kõiva
Keeletoimetaja: Mare Kalda
Inglise keele toimetaja: Tiina Kirss
Makett ja kaas: Alo Paistik
Pilditöötlus: Andres Kuperjanov
HTML: Diana Kahre

ISBN 978-9949-586-83-7 (pdf)
ISBN 978-9949-418-53-4 (trükis)
DOI: 10.7592/VK2.2006
Tartu 2018

Trükis ilmunud: **Võim & kultuur 2**. Koostaja ja toimetaja
Mare Kõiva. Võim ja kultuur. Tartu 2006

E-raamatu valmimist toetas: EKKM14-344 Eesti keele, kultuuri ja
folkloori kasutusvaldkondade laiendamise ja tutvustamise elektroonilistel
infokandjatel.

© 2018 Eesti Kirjandusmuuseum
© 2018 Eesti Folkloori Instituut
© 2018 EKM FO rahvausundi ja meedia tööühm
© 2018 autorid